dosarul nr. 2-2186/24
2-24013306-12-2-02022024-1

Hotărâre
În numele Legii

12 septembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Speranța Clima
Grefier Olesea Stavila

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Poalelungi Oleg împotriva ÎM ”Rompetrol Moldova” SA cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și restituirea banilor pentru produsele neadministrate, încetarea practicilor comerciale incorecte, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

a constatat:

Argumentele participanților la proces:

La 01 februarie 2024 Poalelungi Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM ”Rompetrol Moldova” SA cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și restituirea banilor pentru produsele neadministrate, încetarea practicilor comerciale incorecte, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că obiectul prezentei acțiuni îl constituie contractele de vânzare-cumpărare din 18 decembrie 2023 și practica comercială însoțită de acțiuni înșelătoare comise de reprezentanții pârâtului.

Astfel, la 18 decembrie 2023, orele 18:08, aflându-se în incinta magazinului alimentar din mun. Chișinău str. *****, filiala ÎM ”Rompetrol Moldova” SA, a cumpărat o plăcintă cu cartof – 20 lei, crenvușcă în aluat – 26 lei, două beri Kozel Dark 0,5 l – 69 lei, Brian cafe – 17,50 lei (cafea care încă nu fusese preparată), achitând în total 132,5 lei.

A cerut vânzătorului să deschidă cele 2 beri, pentru a le servi la mesele amplasate în incinta magazinului, însă vânzătoarea a declarat că nu are ustensilă de deschis sticlele și precum că este interzis consumul de bere în incinta magazinului, deși în cadrul magazinului lipsea cu desăvârșire vreo informație de consum interzis. Drept urmare, a cerut rezilierea contractului și restituirea banilor achitați, însă i-a fost refuzat.

La 28 decembrie 2023 a înaintat în adresa pârâtului o reclamație privind restituirea banilor pentru marfa nepreluată, precum și restituirea cheltuielilor pentru formularea reclamației, însă la 10 ianuarie 2024 i-a fost refuzat.

Consideră că prin acțiunile sale pârâtul a comis acțiuni ce pot fi calificate ca utilizare a practicilor comerciale incorecte (înșelătoare) care denaturează comportamentul economic al consumatorului și anume:

- Magazinul comercializează produse care sunt destinate pentru consumatori de diferite categorii;
- Pe tarabele și casieria magazinului lipseau informații privind interzicerea consumării în magazin a produselor pe care le vând;
- La momentul vânzării, vânzătorul nu a adus la cunoștință cumpărătorului precum că ultimul nu va putea consuma la mesele din magazin a berii procurate;
- Bunurile cumpărate nu erau ambalate sau împachetate pentru a fi transportate;
- Prezența factorilor descriși determină consumatorii la cumpărarea produselor alimentare (berii) din acest magazin.

În circumstanțele date, dacă în magazin era să-i fie prezentată o redactare clară a clauzelor contractuale și dacă făcea în prealabil cunoștință cu acestea, nu ar fi cumpărat produsele sus indicate. Deoarece vânzătorul a aplicat interdicții după ce banii au fost achitați, consideră reclamantul că pârâtul a aplicat față de primul o practică comercială înșelătoare.

Prin prisma art. 13 al. (8)-(9), 14,15, 16 al Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, art. 45, 344 Cod contravențional, art. 15,16 Cod civil, cere reclamantul anularea contractului de vânzare-cumpărare cu restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și restituirea banilor pentru produsele neadministrate în mărime de 133 lei, încetarea practicilor comerciale incorecte conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional, repararea prejudiciului moral în sumă de 3000 lei pentru nesoluționarea în termen a litigiului ce țin de acțiunile ilegale ale vânzătorului și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de: - 500 lei pentru întocmirea reclamației, 300 lei pentru depunerea reclamației, pentru întocmirea acțiunii – 1500 lei, înaintarea acțiunii în judecată – 300 lei, plata pentru participare la ședințe – 500 lei per 1 oră.

În cadrul ședinței de judecată reclamantul Poalelungi Oleg a susținut acțiunea și a cerut admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul pârâtului ÎM ”Rompetrol Moldova” SA – Josanu Dumitru, în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea și a cerut respingerea acesteia ca neîntemeiată. Totodată, prin referința scrisă a invocat că, la înaintarea reclamației a cerut consumatorul doar restituirea sumei de 133 lei, precum și a altor cheltuieli suportate, fără însă a anexa bonul de plată. Drept urmare, societatea pârâtă a solicitat petentului prezentarea bonului de plată și descrierea acțiunilor care, în opinia, consumatorului, constituie practici comerciale înșelătoare, însă un răspuns ulterior nu au primit. Magazinul din cadrul stației PECO are ca gen de activitate comerțul cu amănuntul, din care considerente, implicit, rezultă netemeinicia argumentelor reclamantului.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind părțile la proces, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea ca neîntemeiată

reieșind din următoarele considerente.

La caz s-a constatat că, reieșind din circumstanțele de fapt și obiectul acțiunii, rezultă că Poalelungi Oleg la data de 18 decembrie 2023, la orele 18:08, aflându-se în incinta magazinului alimentar din mun. Chișinău str. *****, filiala ÎM ”Rompetrol Moldova” SA (stație PECO), a cumpărat produse în sumă de 132,5 lei și anume: plăcintă cu cartof – 20 lei, crenvușcă în aluat – 26 lei, bere Kozel Dark 0,5l, 2 buc. – 69 lei, cafea – 17,50 lei, fiind eliberate 2 bonuri de plată (f.d.7).

La data de 28 decembrie 2023 Poalelungi Oleg a înaintat o reclamație în adresa ÎM ”Rompetrol Moldova” SA, prin care a descris, în accepțiunea acestuia, a practicilor comerciale admise și însoțite de acțiuni înșelătoare din partea angajaților magazinului, solicitând restituirea sumei de 133 lei, precum și restituirea cheltuielilor suportate în legătură cu înaintarea reclamației date (f.d.5).

La 10 ianuarie 2024 ÎM ”Rompetrol Moldova” SA a emis un răspuns pe marginea reclamației, în motivarea căreia a indicat că nu au fost descrise acțiunile (circumstanțele de fapt) pe care le invocă petentul ca fiind practici comerciale înșelătoare, iar vis-a-vis de solicitarea privind restituirea banilor, aceasta are un caracter declarativ, nefiind anexată și copia ordinului de plată (f.d.6).

La data de 18 decembrie 2023, orele 18:24 în adresa IP Ciocana a parvenit informația telefonică de la persoana fizică Oleg (tel.mob. *****) privind existența unui conflict cu angajații Rompetrol, pe str. ***** (f.d.22).

La fața locului s-a deplasat echipajul de poliție, însă careva conflicte sau încălcări de ordine publică nu au fost stabilite. Mai mult ca atât, persoana ce a sesizat organele poliției nu se afla la fața locului, la apelurile telefonice nu a răspuns și, în consecință, alte date nu a fost posibil de identificat (f.d.21,25). La soluționarea materialului înregistrat au fost audiați și angajații benzinăriei (f.d.23,24).

Prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Ciocana expediat în adresa lui Oleg Poalelungi la 22 februarie 2024, ultimul a fost informat despre faptul că plângerea cu privire la acțiunile pretins a fi ilegale ale angajaților stației Peco Rompetrol a fost examinată, iar în urma examinării tuturor circumstanțelor s-a ajuns la concluzia privind lipsa elementelor constitutive ale contravenției în acțiunile angajaților pârâtului (f.d.27).

Prin prisma art. art. 13 al. (8)-(9), 14,15,16 al Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, art. 45, 344 Cod contravențional, art. 15,16 Cod civil, cere reclamantul anularea contractului de vânzare-cumpărare cu restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și restituirea banilor pentru produsele neadministrate în mărime de 133 lei, încetarea practicilor comerciale incorecte conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional, repararea prejudiciului moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța reține că, unicul temei juridic de aplicare a sancțiunii contravenționale poate fi contravenția ca modalitate a faptei ilicite. Putem fi în prezența unei contravenții doar atunci când fapta ilicită comisă întrunește toate elementale constitutive ale contravenției: obiect, latura obiectivă, subiect, latura subiectivă. În cazul în care lipsește măcar un element constitutiv, nu putem fi în prezența unei contravenții și nu există temei juridic pentru aplicarea sancțiunii contravenționale.

Constituie contravenţie fapta, conform art. 10 din Cod contravențional, acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională, iar în temeiul art. 14 al. (1) Cod contravențional, contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

Articolul 45 din Cod contravențional reglementează ”Repararea prejudiciului”, cauzat prin contravenție, astfel în temeiul al. (1) al normei date, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

Conform art. 344 al. (3) lit. d) Cod contravențional, încălcarea regulilor privind protecţia consumatorilor prin utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înşelătoare şi/sau agresive) care denaturează sau sînt susceptibile să denatureze în mod esenţial comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul cînd practicile comerciale sînt adresate unui anumit grup de consumatori, se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Reieșind din faptul că nu a fost pornit proces contravențional în privința persoanei juridice ÎM ”Rompetrol Moldova” SA, nefiind stabilită fapta contravențională, rezultă netemeinicia pretențiilor reclamantului de reparare a prejudiciului cauzat acestuia.

Or, cauzele ce exclud răspunderea contravenţională constituie acele situaţii sau împrejurări în prezenţa cărora nu sunt întrunite una sau mai multe condiţii cerute imperativ de lege pentru naşterea în sarcina unei persoane a obligaţiei de a răspunde pentru contravenţiile comise. În ce priveşte răspunderea contravenţională în general, drept condiţii care la prezenţa prejudiciului exclud răspunderea juridică sunt lipsa vinovăţiei, caracterul licit al faptei şi lipsa raportului de cauzalitate.

Și principiul dreptății, consfințit prin prisma art. 7 din Cod contravențional statuează expres că, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Aceasta presupune că persoana poate fi sancţionată contravenţional pentru o faptă doar dacă această faptă este prevăzută de Codul contravenţional; procedura contravenţională poate fi pornită doar pe marginea unei fapte care este prevăzută de Codul contravenţional drept contravenţie; și se aplică sancţiunea contravenţională doar dacă s-a demonstrat vinovăţia făptuitorului, iar efectul principal al nerespectării principiului dreptăţii este imposibilitatea atragerii la răspundere contravenţională a făptuitorului, în virtutea lipsei de dovadă a vinovăţiei în comiterea contravenţiei.

Art. 2 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003 reglementează domeniul de aplicare a legii date, iar la art. 9 sunt inserate ”Obligațiile vânzătorului” și anume:

a) să se asigure că produsele oferite spre comercializare sunt inofensive şi corespund cerinţelor stabilite în actele normative sau declarate;

b) să nu comercializeze produse despre care deţine informaţii că sunt periculoase sau care se consideră periculoase;

c) să anunţe, imediat, autorităţile de supraveghere a pieţei, precum şi producătorul respectiv, despre existenţa pe piaţă a oricărui produs de care are cunoştinţă că este periculos şi/sau falsificat (contrafăcut);

d) să retragă din comercializare produsele la care organele de control sau specialiştii proprii au constatat neîndeplinirea cerinţelor stabilite în actele normative sau declarate sau care ar putea afecta viaţa, sănătatea, ereditatea şi securitatea consumatorilor, dacă această măsură constituie singurul mijloc prin care pot fi eliminate neconformităţile respective;

e) să asigure respectarea condiţiilor tehnice stabilite de producător pentru produs;

f) să înmâneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern;

g) să recepţioneze, să înregistreze şi să examineze reclamaţiile consumatorilor;

h) să asigure respectarea condiţiilor igienico-sanitare;

i) să răspundă pentru prejudiciul cauzat de produsul necorespunzător, pe toată durata de funcţionare sau a termenului de valabilitate/până la data de minimă durabilitate sau data durabilităţii minimale/data-limită de consum stabilite, cu condiţia respectării de către consumator a regulilor de transport, depozitare, păstrare, utilizare şi consum;

j) să soluţioneze reclamaţiile consumatorului într-o perioadă de timp care nu poate depăşi 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoştinţă vânzătorului neconformitatea produsului şi l-a predat vânzătorului ori persoanei desemnate de acesta în baza unui document de predare-primire;

k) să nu refuze comercializarea produselor fără motive justificate, aduse la cunoştinţa consumatorului.

Pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că vânzătorul, în cazul dat ÎM ”Rompetrol Moldova” SA, în persoana angajaților săi, la data de 18 decembrie 2023 a eliberat cumpărătorului bonurile de casă (f.d.7), care confirmă faptul cumpărării produsului, or la caz reclamantul prin acțiunea înaintată nu a contestat neconformitatea produsului, ci faptul că angajații pârâtului i-au refuzat să desfacă capacul sticlelor de bere cumpărate, pentru a fi consumată în incinta magazinului, și în termenul legal a examinat reclamația consumatorului (f.d.6), deci, implicit, au fost respectate de către vânzător obligațiile inerente activității acestuia prevăzute de art. 9 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003.

Art. 13 din Legea privind protecția consumatorului reglementează ”Practicile comerciale incorecte”, iar conform al. (4)-(6) al normei date, sunt descrise elementele practicilor comerciale înșelătoare.

Reieșind din circumstanțele de fapt invocate de reclamant, probele administrate pe parcursul examinării cauzei în fond, coroborate cu cadrul legal enunțat mai sus, nu s-au stabilit careva elemente ce ar determina o practică comercială incorectă admisă de ÎM ”Rompetrol Moldova” SA în coraport cu consumatorul Poalelungi Oleg.

În temeiul art. 15 al. (1) lit. a) al Legii privind protecția consumatorului, legiuitorul a instituit că instanţele judecătoreşti competente sau organul de control în domeniul protecției consumatorului, conform domeniului de competență: a) dispun încetarea sau iniţierea procedurilor legale corespunzătoare pentru încetarea practicilor comerciale incorecte, conform procedurilor şi atribuţiilor stabilite de Codul contravenţional.

În urma celor enunțate, reieșind din limitele judecării pricinii (art. 240 Cod de procedură civilă), instanța va respinge și pretențiile privind încetarea practicilor comerciale incorecte conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional, iar implicit și capetele subsecvente ale acțiunii – privind anularea contractului de vânzare-cumpărare și restituirea banilor pentru produsele neadministrate, încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Poalelungi Oleg împotriva ÎM ”Rompetrol Moldova” SA cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și restituirea banilor pentru produsele neadministrate, încetarea practicilor comerciale incorecte, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecător Speranța Clima